

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

katedra mezinárodních vztahů IPS UK FSV

Posudek na magisterskou diplomovou práci zpracovanou na katedře mezinárodních vztahů IPS by měl obsahovat Vaše vyjádření k následujícím bodům. Při zpracování posudku můžete použít následující část tohoto souboru, kde vyplníte své hodnocení do jednotlivých polí.

Jméno diplomanta/ky

Barbora Hanková

Název práce

Příčiny vzniku konfliktů v Africe: Případ Demokratické republiky Kongo

Konzultant/ka práce

Kateřina Werkman

Oponent/ka práce

Ondřej Ditrych

semestr/rok

2013

počet stran

104

počet znaků

1. koncepce práce

- i. volba tématu, formulace výzkumné otázky a jejich zdůvodnění; přiměřenost, původnost;
- ii. teoreticko-metodologické ukotvení – výběr a zdůvodnění; metoda zpracování;
- iii. volba zdrojů, kritický rozbor literatury, příp. dalších použitých zdrojů;
- iv. struktura textu (úplnost, správnost a přiměřenost členění, logická provázanost);

Předložená diplomová práce si stanovuje za cíl otestování vybraných teoretických přístupů k příčinám konfliktu v Africe na případu druhé války v Demokratické republice Kongo (1998-2003). Téma je relevantní, výzkumná otázka formulována jasně a výběr tří teorií (zdůrazňujících roli surovin, etnické identity a povahy státu) přiměřený typu práce. Autorka ji popisuje jako instrumentální případovou studii, metoda srovnání je však poněkud problematická (viz níže) a práce tak spíše obsáhle předkládá a částečně shrnuje vybrané teoretické přístupy a následně je *ilustruje* na vybraném případu, místo aby nechala teorie mezi sebou soutěžit, resp. provedla „posouzení vlivu tří zvolených příčin“ (str. 75). Korpus literatury, se kterým pracuje, je solidní a zahrnuje standardní práce k tématu jako celku i k vybraným aspektům problematiky. Místy však poněkud příliš spoléhá na publikace Záhoříkové, což se podepisuje na celkovém argumentačním vyznění práce (viz níže). Při nastiňování obecných trendů vývoje ozbrojeného konfliktu by rovněž bylo bývalo lépe citovat jiný zdroj než *The Economist* (str. 5). Práce je z formálního hlediska velmi dobře strukturována. Po úvodu a krátkém historickém exkurzu následuje trojice kapitol věnovaná teorii a jejich uplatnění na případ Demokratické republiky Kongo. Určitá nerovnováha v členění ale spočívá v tom, že zatímco teoretická část pokrývá 42 stran, samotné analýze příčin jako klíčové součásti případové studie je jich věnováno jen 9. Rovněž závěr práce, místo aby diskutoval výsledky výzkumu, působí jako narychlo sestavený slepenec, jehož poslední odstavec *doslova* kopíruje závěr předcházející kapitoly. Provázanost argumentu je i díky velmi dobrému formálnímu členění obecně dobrá. Na úrovni jednotlivých kapitol, zejména teoretických, kde jsou představovány a propojovány různé koncepty a typologie,

dochází k občasné nekoherenci, autorka ale zároveň každou kapitolu uzavírá zdařilým a vnitřně konzistentním shrnutím.

2. zpracování tématu (výběr zdrojů pro jednotlivé aspekty zvolené problematiky, interpretace přebíraných poznatků, argumentace, formulace vlastních poznatků, včetně vyvození závěrů, přesnost vyjadřování; příp. práce s daty – úplnost, přesnost, správnost postupů; konformita s projektem);

Výběr zdrojů pro jednotlivé aspekty problematiky je velmi dobrý, stejně jako, až na výjimky, interpretace přebíraných poznatků (např. na straně 6 autorka zmatečně formuluje parafrázi závěrů studie týkající se výskytu občanské války). Slabší stránkou práce z hlediska argumentace, formulace poznatků a vyvození závěrů je problematická metoda srovnání zvolených přístupů. V důsledku jisté indoktrinace Záhoříkovými publikacemi autorka od samého počátku zdůrazňuje určující vliv silného státu, resp. zdůvodňuje výskyt konfliktu v Africe obecně jeho slabostí či krizí (zatímco například argument o úloze etnické identity je už v teoretické části označen, resp. vyloučen, jako přežitý). Potom lze již obtížně hovořit o soutěži nebo srovnání různých přístupů v případové studii, která nepřekvapivě uzavírá (a tento závěr, byť se váže k jedinému případu, je v úvodu i závěru zobecněn), že bezprostřední příčinou konfliktu byl hlad po surovinách, klíčovou proměnnou však byla slabost konžského státu. Zmíněná indoktrinace, podobně jako absence práce s multikauzalitou a dvousměrnou kauzalitou (resp. fixace na jednosměrně kauzální postulát, že přítomnost silného státu by zabránila konfliktu vedenému z jakýchkoliv příčin) se odráží i v metodologické chybě při komparaci, kdy za „zprostředkující proměnnou“ (v tomto kontextu spíše nevhodný pojem) nezávislých proměnných vztažených k surovinám a etnické identitě je určen právě slabý stát, který je hodnotou nezávislé proměnné vycházející z třetího testovaného přístupu. Práci by nakonec prospělo kritičtější zacházení s pojmy jako silný stát a dobré vládnutí: autorka samozřejmě přijímá Rotbergovu objektivistickou hierarchii veřejných statků i Záhoříkův argument o krizi afrického státu, přičemž by jistě stálo za debatu, zda zmíněná hierarchie není odvozena od *určitých* sdílených hodnot a *jistého* modelu státu a argument o krizi státu není *ahistorický*.

3. standardy vědeckého textu (bibliografie, odkazy, citace);

Práce splňuje standardy vědeckého textu, byť citování (zvláště v případě děl s více autory), podobně jako seznam literatury, jsou po formální stránce nestandardní.

4. stylistická a jazyková úroveň textu;

Práce je stylisticky na velmi slušné úrovni a je psána kultivovaným jazykem. Autorka se spíše výjimečně dopouští gramatických chyb (shoda podmětu s přísudkem, čárky, větná stavba).

5. formální úplnost výtisku (čestné prohlášení, obsah, resumé, projekt);

Výtisk je úplný.

6. dílčí připomínky (pokud nejsou uvedeny jako součást hodnocení výše uvedených aspektů práce); příp. náměty či otázky k obhajobě;

--

7. celkové hodnocení (práce ne/odpovídá požadavkům kladeným na DP; ne/doporučení práce k obhajobě; nejsilnější, příp. nejslabší stránky práce; příp. doporučení na zvláštní ocenění [pochvala děkana za vynikající DP]);

Práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce a doporučuji ji k obhajobě. Za nejsilnější stránky považuji vhodně a přiměřeně zvolené téma a solidní popis tří teoretických přístupů k příčinám konfliktu na africkém kontinentě. Slabší stránkou je naopak provedení srovnání těchto přístupů.
--

8. navrhovaná klasifikace.

Velmi dobře.

datum

podpis

23.8.2013	
-----------	--